

REFERAT Udvalg for regional udvikling d. 23-03-2020

Mødedato Mandag d. 23. marts 2020 kl. 13:00

Mødested Videomøde opkald til meet.rm39@rooms.rm.dk

Indholdsfortegnelse

Ansøgertal til gymnasierne i fordelingsudvalg Øst.....	3
--	---

Punkt 1: Ansøgertal til gymnasierne i fordelingsudvalg Øst

1-30-76-42-19

Resume

Regionsrådet vedtog på møde i januar 2020 at pålægge kapacitetslofter for flere gymnasier i Aarhus-området samt for Skanderborg og Favrskov Gymnasier. Kapacitetslofterne skal godkendes af Undervisningsministeriet, men der er endnu ikke truffet en endelig afgørelse. De endelige ansøgertal for de almengymnasiale uddannelser foreligger nu. Ansøgertallene er opgjort pr. 15. marts 2020.

Direktionen indstiller,

at søgetallene til gymnasierne i fordelingsudvalg Øst drøftes, og

at henvendelsen fra Dansk Folkeparti om kapacitetsloft drøftes.

Sagsfremstilling

Regionsrådet vedtog på sit møde den 29. januar 2020, at kapaciteten på Skanderborg Gymnasium, Favrskov Gymnasium og fem gymnasier i Aarhus (Marselisborg Gymnasium, Egaa Gymnasium, Aarhus Statsgymnasium, Aarhus Katedralskole og Risskov Gymnasium) bliver sat ned med en klasse i forhold til indeværende års kapacitet.

Udvalg for regional udvikling drøftede på møde den 9. marts 2020 de foreløbige ansøgertal til gymnasierne i Aarhus-området. Da de endelige ansøgertal først ville blive kendt efter den 15. marts, vedtog udvalget at afvente disse tal og afholde et ekstraordinært møde den 23. marts med det formål at behandle ansøgertal og kapacitetslofter.

Desuden har regionsrådsmedlem Steen Thomsen fra Dansk Folkeparti rettet henvendelse til regionsrådet og anmodet om, at regionsrådets beslutning om kapacitetslofter revurderes, således at Skanderborg Gymnasium beholder ni klasser. Henvendelsen er vedlagt.

Det er Undervisningsministeriet, der skal godkende kapacitetsfastsættelsen og herunder de foreslåede kapacitetslofter. Ministeriet har haft kapacitetslofterne i høring hos de berørte gymnasier med høringsfrist den 18. februar 2020, men ministeren har endnu ikke truffet endelig afgørelse. Danske Regioner har på vegne af regionerne kontaktet ministeriet for at få en tilbagemelding på, hvornår der kan forventes en afgørelse, da det ikke har været muligt for administrationen i Region Midtjylland at få en tilbagemelding.

Ansøgningsfristen til ungdomsuddannelserne er nu udløbet, og de endelige ansøgertal er tilgængelige. I henhold til optagelsesbekendtgørelsen skal eleverne senest den 1. maj 2020 have besked om, hvilket gymnasium de har fået reserveret en plads på. Gymnasierne i Region Midtjylland havde oprindeligt aftalt en tidsplan, hvorefter eleverne skulle have besked om reservation af plads den 3. april 2020. Denne tidsplan er nu udskudt i fordelingsudvalg Øst efter ønske fra fordelingsudvalget selv, da man afventer ministerens beslutning vedrørende kapacitetsfastsættelsen. Ifølge den justerede tidsplan skal eleverne have besked senest den 24. april 2020.

Ansøgertal til fordelingsudvalg Øst

De samlede ansøgertal for gymnasierne i fordelingsudvalg Øst fremgår af nedenstående tabel. Tabellen viser den af regionsrådet indstillede kapacitet på mødet i januar, svarende til det beskrevne spor 1 sidst i dagsordenspunktet.

Ansøgertallene er 1. prioritetsansøgere og omfatter også ansøgere, der skal til optagelsesprøve, ikke er erklæret uddannelsesparate, udsættere (elever, der søger om optagelsen i år, men ønsker at udskyde skolestart til det efterfølgende skoleår) m.v. På baggrund af dette vil der være et ikke ubetydeligt frafald frem til skolestart i august 2020.

Der er ved kapacitetsfastsættelsen regnet med en fordelingsdivisor på 29,5. Ved en fordelingsdivisor forstås det antal elever, der må planlægges med pr. klasse inden skoleårets start. Gymnasierne modtager dog kun tilskud til maksimalt 28 elever pr. klasse. Gymnasiernes faktiske kapacitet vil med andre ord være lavere end det, der fremgår af tabellen, fordi der er indlagt rum til frafald blandt ansøgerne på 1,5 elev pr. klasse.

Skole	Ansøgere pr. 15. marts 2019	Ansøgere pr. 15. marts 2020		RR indstillet Kapacitet 2020
		Antal	Ledig kap	
Silkeborg Gymnasium	536	541	-10	531
Randers Statsskole	278	298	27	325
Paderup gymnasium	173	197	69	266
Favrskov Gymnasium	248	268	-2	266
Grenaa Gymnasium	79	68	80	148
Rønde Gymnasium	98	107	41	148
Egå Gymnasium	304	237	29	266
Risskov Gymnasium	249	289	-23	266
Aarhus Gymnasium (Dollerupvej)	11	16	73	89
Aarhus Gymnasium (Tilst)	30	48	70	118
Århus Statsgymnasium	400	379	-113	266
Aarhus Katedralskole	392	369	-103	266
Marselisborg Gymnasium	299	366	-130	236
Viby Gymnasium og HF	157	86	150	236
Skanderborg Gymnasium	241	282	-46	236
Odder Gymnasium	179	195	1	196
Fordelingsudvalg Øst	3674	3746	113	3859

Ansøgertal for gymnasierne i Aarhus, Skanderborg og Favrskov

For gymnasierne i fordelingsudvalg Øst, der er omfattet af kapacitetslofterne, kan det særligt bemærkes, at der i forhold til sidste års søgetal er sket et fald i antal ansøgere til Aarhus Katedralskole og Aarhus Statsgymnasium, mens Marselisborg Gymnasium og Risskov Gymnasium har oplevet en større stigning. Der har været et fald i ansøgertallet til Egaa Gymnasium, som dermed har ledig kapacitet, svarende til en klasse. Favrskov og Skanderborg Gymnasium har begge haft en stigning i ansøgertallet og har ikke ledig kapacitet. Der skal således flyttes to elever fra Favrskov og 46 elever fra Skanderborg Gymnasium.

Viby Gymnasium har haft et stort fald i ansøgertallet, der er halveret i forhold til sidste år. Ansøgertallet til Viby Gymnasium har været faldende gennem de senere år, og udviklingen følger dermed det mønster, der har været gældende for det tidligere Langkær Gymnasium, nu Aarhus Gymnasium, Tilst.

Ansøgertallet til Aarhus Gymnasium på i Tilst er lavt, og på gymnasiets afdeling på Dollerupvej i Aarhus er antallet af ansøgere meget lavt. Således har Aarhus Gymnasium på Dollerupvej blot fået 16 ansøgere.

Der skal fordeles i alt 417 elever fra de gymnasier i fordelingsudvalg Øst, som er pålagt et kapacitetsloft. Der blev i indværende skoleår fordelt 202 elever. Det er særligt gymnasierne i det centrale Aarhus, der er overansøgte - Aarhus Katedralskole, Marselisborg Gymnasium og Aarhus Statsgymnasium - og hvorfra der skal fordeles et stort antal elever. Ses der alene på gymnasierne i Aarhus kommune er der for nuværende en underkapacitet på 47 elever i forhold til ansøgertallet. Erfaringerne viser dog, at der er et ikke ubetydeligt frafald frem til skolestart i august. Endvidere er der endnu ikke foretaget beregninger i relation til fordelingsprocessen, så det er endnu ikke muligt at afgøre det reelle omfang af elever, der skal flyttes til andre gymnasier. Men det bemærkes, at der er plads til alle elever på et af gymnasierne inden for optageområdet. Ligesom det er muligt, at fordelingsudvalg Øst kan vedtage at hæve kapaciteten med f.eks. en klasse på et gymnasium, der ikke er pålagt et kapacitetsloft.

Hertil kommer fordelingen af de såkaldte KUO-elever (ansøgere med bopæl i almene boligområder, der har et stort antal beboere uden for arbejdsmarkedet). Ansøgertallene for KUO-elever udgør i alt 142, hvoraf 71 ansøgere skal fordeles. De øvrige 71 KUO-ansøgere skal ikke fordeles, da de har søgt ind på gymnasier, som har en KUO-andel på under 10 %, og som derfor kan modtage KUO-elever. Det samlede antal elever, der skal fordeles i fordelingsvalg Øst (undtagen Silkeborg Gymnasium) bliver dermed 488.

Ansøgertal til Skanderborg og Viby Gymnasium

Skanderborg Gymnasium har oplevet en stigning i ansøgertallet på 41 elever, og på grund af kapacitetsloftet skal 46 elever fordeles til andre gymnasier. Erfaringerne fra tidligere viser dog, at der er et ikke ubetydeligt frafald frem til skolestart i august, så der vil reelt ikke være tale om 46 manglende pladser ved skolestart i august. Ses der på det geografiske søgemønster til gymnasiet, er dette stort set uændret i forhold til sidste år. Nedenfor ses en oversigt over ansøgerne til Skanderborg Gymnasium og antal stx-ansøgere i alt, fordelt på postnumre omkring Skanderborg Gymnasium. Det ses af tabellen, at der er i alt 365 stx-ansøgere i Skanderborg-området, hvoraf de 268 ansøgere har søgt Skanderborg Gymnasium. Der er yderligere 20 ansøgere til Skanderborg Gymnasium, som kommer fra øvrige postnumre, men de indgår ikke i denne tabel. Endvidere fremgår det, at eksempelvis 26 ansøgere med bopæl i Galten, har søgt Skanderborg Gymnasium, og de resterende 17 ansøgere med bopæl i Galten har søgt andre gymnasier. En ikke uvæsentlig del af de ansøgere, der kommer fra områderne omkring Skanderborg, søger således også til andre gymnasier uden for Skanderborg Kommune. Søgemønsteret adskiller sig ikke nævneværdigt fra sidste år.

Antal STX-ansøger fra postdistrikt fordelt på ansøgt gymnasium

	Marselisborg Gymnasium	Silkeborg Gymnasium	Skanderborg Gymnasium	Århus Katedralskole	Aarhus Statsgymnasium	Øvrige	Hovedtotal
Galten	4	4	26	1	7	1	43
Hasselager	6		6	2	2	2	18
Hørning	5		30	3	2	0	40
Låsby	1	6	3	1		0	11
Ry	2	30	51	4	1	1	89
Skanderborg	3		152	6		3	164
Hovedtotal	21	40	268	17	12	7	365

Ses der tilsvarende på det geografiske søgemønster til Viby Gymnasium, kommer hovedparten af ansøgerne fra postdistrikterne Viby J, Brabrand, Solbjerg og Tranbjerg. Det fremgår af nedenstående tabel, hvordan ansøgere fra postdistrikt Viby J fordeler sig på gymnasierne i Aarhus. Viby Gymnasium får kun en mindre andel - 34 ansøgere ud af i alt 177 ansøgere - af de ansøgere, der bor i postdistriktet Viby J.

Ansøgere fra postdistrikt Viby J fordelt på gymnasier

	Viby J
Marselisborg Gymnasium	83
Risskov Gymnasium	2
Skanderborg Gymnasium	1
Viby Gymnasium og HF	34
Aarhus Gymnasium (Tilst)	1
Århus Katedralskole	35
Aarhus Statsgymnasium	21
Hovedtotal	177

Ansøgertal fra de øvrige fordelingsudvalg

De samlede ansøgertal til det almene gymnasium fremgår af bilaget Søgetal til det almene gymnasium og HF 2020.

Administrationens vurdering af ansøgertallene

Det samlede søgetal til gymnasierne i fordelingsudvalg Øst ligger meget stabilt med en beskedent stigning i ansøgertallet fra 2019 til 2020 på 72 elever. Ses der alene på ansøgertallet til gymnasierne i Aarhus, Skanderborg og Favrskov, skal der flyttes 417 elever og 71 KUO-elever, i alt 488 elever.

I administrationens beregning af antal elevflytninger i forbindelse med regionsrådets behandling af kapacitetslofterne i januar var det estimeret, at der skulle flyttes 387 elever, således som af det fremgår af administrationens konsekvensberegning fremlagt i forbindelse med regionsrådsmødet (tabel 7 i bilag). Dette estimat dækker imidlertid over antallet af flyttede elever efter flytningen af KUO-elever (dvs. flyttede elever eksklusiv flyttede KUO-elever). Sammenligningsgrundlaget for estimatet på 387 elever er dermed de 417 elever, der p.t. står til at skulle flyttes i år.

De forskellige modeller for lokale elevfordelingsregler, der blev præsenteret på regionsrådets møde i januar, var altså alle præsenteret med et tal for antal elevflytninger, som var *efter* at KUO-fordelingen var gennemført. Det var gældende både for administrationens modeller og for modellerne for de forskellige parter i fordelingsudvalg Øst. Det fremgår således af alle modeller, at KUO-eleverne fordeles forlods i henhold til de lokale elevfordelingsregler, hvor der blev reserveret plads til KUO-eleverne på Egå Gymnasium, Aarhus Katedralskole og Marselisborg Gymnasium og herefter på de gymnasier, der havde under 10 % KUO-elever.

Baseret på søgetallene, vil administrationen pege på følgende spor til drøftelse:

Spor 1: Regionsrådets nuværende beslutning fastholdes:

Regionsrådet vedtog på sit møde den 29. januar 2020 at indstille til undervisningsministeren, at kapaciteten på Skanderborg Gymnasium, Favrskov Gymnasium, Marselisborg Gymnasium, Egaa Gymnasium, Aarhus Statsgymnasium, Aarhus Katedralskole og Risskov Gymnasium blev sat ned med en klasse i forhold til indeværende års kapacitet. Dette betød reelt, at Marselisborg Gymnasium, Aarhus Katedralskole, Skanderborg Gymnasium og Favrskov Gymnasium blev sat med to klasser i forhold til den indmeldte kapacitet, da de også blev pålagt kapacitetslofter i indeværende skoleår. Fastholdes denne model, har Skanderborg Gymnasium mulighed for at optage de 1. prioritetsansøgere, der har bopæl i Skanderborg postdistrikt. Ovenstående gennemgang viser, at elever med bopæl i fx Hørning, Ry, Galten og Låsby også søger et gymnasium i en nabokommune. Derudover giver det samlede antal ansøgere til Aarhus-gymnasierne mulighed for at tilføre Aarhus Gymnasium og Viby Gymnasium et tilstrækkeligt elevgrundlag i forhold til den tildelte kapacitet.

På baggrund af regionsrådets beslutning i januar 2020 er kapaciteten i Aarhus, Skanderborg og Favrskov som følger:

- Egaa Gymnasium: 9 klasser
- Favrskov Gymnasium: 9 klasser
- Marselisborg gymnasium 8 klasser
- Risskov Gymnasium: 9 klasser
- Skanderborg Gymnasium: 8 klasser
- Viby Gymnasium: 8 klasser
- Aarhus Gymnasium, Tilst: 4 klasser
- Aarhus Gymnasium, Dollerupvej: 3 klasser
- Aarhus Katedralskole: 9 klasser
- Aarhus Statsgymnasium: 9 klasser

Med dette forslag skal 417 elever og 71 KUO-elever fordeles. Det bemærkes, at der samlet er ledig kapacitet i Fordelingsudvalg Øst, jf. ovenstående tabel: Ansøgertal til fordelingsudvalg Øst. Det betyder, at der er plads til alle ansøgere på et af gymnasierne i optageområdet. Fordelingsudvalg Øst træffer den konkrete beslutning om, hvilket gymnasium ansøgeren fordeles til. Det afhænger bl.a. af ansøgers afstand til det ansøgte gymnasium og ansøgerens evt. prioriteter. Det betyder i praksis, at elever med bopæl tæt på det ansøgte gymnasium bliver valgt frem for elever, der bor længere væk. Elever der udvælges til fordeling på baggrund af transportafstand til det ansøgte gymnasium, vil blive tildelt plads på det nærmeste gymnasium med ledig kapacitet.

Spor 2: Nedlæggelse af Aarhus Gymnasiums udbud på Dollerupvej og udvidelse af kapaciteten på Aarhus Katedralskole, Marselisborg Gymnasium og Skanderborg Gymnasium

For det første kan der tages udgangspunkt i, at Aarhus Gymnasium for andet år i træk ikke har fået et elevgrundlag, der sikrer et økonomisk og fagligt bæredygtigt gymnasium. Det kan derfor overvejes at indstille til ministeren, at Aarhus Gymnasiums udbud på Dollerupvej nedlægges, og at denne kapacitet i stedet flyttes til Aarhus Katedralskole, Marselisborg Gymnasium og Skanderborg Gymnasium, sådan at disse gymnasier får hver en ekstra klasse. Disse tre gymnasier tilgodeses med baggrund i, at de er væsentligt overansøgte, og således at gymnasierne i Aarhus stilles lige, ved at gymnasier med kapacitetsloft alle får en kapacitetsnedsættelse på en klasse. Det bemærkes, at Aarhus Statsgymnasium også er et overansøgt gymnasium. Aarhus Statsgymnasium har i de senere år oplevet et stigende elevtal trods faldet fra 2019/20 til 2020/21. I samme periode har der været et vigende elevtal på Aarhus Gymnasium, Tilst. Det er administrationens vurdering, at et bæredygtigt elevgrundlag på Aarhus Gymnasium, Tilst forudsætter, at der ikke aktuelt sker en udvidelse af kapaciteten på Aarhus Statsgymnasium. Med det samlede antal ansøgere til Aarhus-gymnasierne vil det stadig være muligt at tilføre Viby Gymnasium et tilstrækkeligt elevgrundlag.

Med dette forslag vil kapaciteten på gymnasierne i Aarhus, Skanderborg og Favrskov være som følger:

- Egaa Gymnasium: 9 klasser
- Favrskov Gymnasium: 9 klasser
- Marselisborg gymnasium 9 klasser
- Risskov Gymnasium: 9 klasser
- Skanderborg Gymnasium: 9 klasser
- Viby Gymnasium: 8 klasser
- Aarhus Gymnasium, Tilst: 4 klasser
- Aarhus Gymnasium, Dollerupvej: 0 klasser
- Aarhus Katedralskole: 10 klasser
- Aarhus Statsgymnasium: 9 klasser

Med dette forslag skal 344 elever og 71 KUO-elever fordeles. Det bemærkes, at der er et lavere antal elever til fordeling i forslaget i spor 2 i forhold til både spor 1 og spor 3. Det betyder, at flere ansøgere kan få opfyldt deres 1. prioritet med dette forslag.

Spor 3: Udvidelse af kapaciteten på Skanderborg Gymnasium

En anden mulighed er at tage udgangspunkt i, at Skanderborg Gymnasium har fået et stigende antal ansøgere, svarende til en ekstra klasse i forhold til tildelte kapacitet. Såfremt Skanderborg Gymnasium tildeles en ekstra klasse, har Skanderborg Gymnasium mulighed for at optage alle 1. prioritetsansøgninger for skoleåret 2020-2021. Dette vurderes ikke at have betydning for Viby Gymnasium, som vil kunne tilføres tilstrækkeligt med elever fra de Aarhus gymnasier, der er overansøgte.

Med dette forslag vil kapaciteten på gymnasierne i Aarhus, Skanderborg og Favrskov være som følger:

- Egaa Gymnasium: 9 klasser
- Favrskov Gymnasium: 9 klasser
- Marselisborg gymnasium 8 klasser

- Risskov Gymnasium: 9 klasser
- Skanderborg Gymnasium: 9 klasser
- Viby Gymnasium: 8 klasser
- Aarhus Gymnasium, Tilst: 4 klasser
- Aarhus Gymnasium, Dollerupvej: 3 klasser
- Aarhus Katedralskole: 9 klasser
- Aarhus Statsgymnasium: 9 klasser

Med dette forslag skal 388 elever og 71 KUO-elever fordeles. Den primære betydning af dette forslag er, at udelukkende Skanderborg Gymnasium kan optage flere 1. prioritetsansøgere end i regionrådets nuværende beslutning.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling drøftede søgetallene til gymnasierne i fordelingsudvalg Øst samt henvendelsen fra Dansk Folkeparti om kapacitetsloft.

I forbindelse med drøftelsen blev der lagt vægt på, at Aarhus Gymnasiums udbud af stx på Dollerupvej for andet år i træk ikke har medført et elevgrundlag, der sikrer et økonomisk og fagligt bæredygtigt gymnasium.

Udvalget noterer sig, at Aarhus Katedralskole, Marselisborg Gymnasium og Skanderborg Gymnasium er væsentligt overansøgte, og således at gymnasierne i Aarhus stilles lige, ved at gymnasier med kapacitetsloft alle får en kapacitetsnedsættelse på en klasse.

Udvalget noterer sig tillige, at Aarhus Statsgymnasium også er et overansøgt gymnasium, men at administrationen vurderer, at et bæredygtigt elevgrundlag på Aarhus Gymnasium, Tilst, forudsætter, at der ikke aktuelt sker en udvidelse af kapaciteten på Aarhus Statsgymnasium.

Udvalg for regional udvikling indstiller til til forretningsudvalget

at regionsrådet indstiller til ministeren, at Aarhus Gymnasiums udbud på Dollerupvej nedlægges, og

at regionsrådet desuden indstiller til ministeren, at denne kapacitet i stedet flyttes til Aarhus Katedralskole, Marselisborg Gymnasium og Skanderborg Gymnasium, sådan at disse gymnasier får hver en ekstra klasse (jf. spor 2 i sagsfremstillingen).

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet vedtog på møde den 29. januar 2020 at fastlægge lokale elevfordelingsregler for fordelingsudvalg Øst samt at pålægge en række kapacitetslofter for skoleåret 2020-2021.

Bilag

Henvendelse fra Steen Thomsen

Ansøgertal til de almene gymnasier og HF 2020